

інших дій в обстановці, що склалася, необхідно зорієнтуватися на типову слідчу ситуацію, можливі варіанти, шляхи вирішення у справі для встановлення істини. Перш за все, слідчим розглядаються наступні типові слідчі ситуації, а саме: потерпіла особа звернулася із заявою про зґвалтування, вказуючи на конкретну особу; потерпіла особа звернулася із заявою про зґвалтування і, хоча незнайома з гвалтівником, але запам'ятала його зовнішність; потерпіла особа не знайома з гвалтівником і не запам'ятала його зовнішності; виявлено неприємну особу з ознаками сексуального насильства.

Зазначені типові слідчі ситуації не вичерпують початкового етапу розслідування зґвалтувань, вони лише вказують на можливі типові напрямки роботи по справі, адже кожен конкретний випадок вимагає індивідуального рішення. То ж, на початку розслідування необхідно висунути обґрунтовані версії щодо самого факту зґвалтування, його обставин та особистості потерпілої та підозрюваної особи. Типовими версіями, за загальним правилом, є: факт зґвалтування був в дійсності, як про й це стверджує потерпіла особа; помилкова заява про вчинення зґвалтування і, навіть, можливе інсценування; зґвалтування вчинено особою на яку вказує потерпіла; зґвалтування вчинено невідомим. В плані розслідування, до конкретного зґвалтування, зазначаються, також, і інші можливі версії, дається їх обґрунтування і плануються послідовність та конкретні слідчі (розшукові) дії.

Список використаних джерел:

1. Кримінальний процесуальний кодекс України. Чинне законодавство України зі змінами та доповненнями станом на 10 червня 2014 року – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>
2. Кримінальний кодекс України. Чинне законодавство України зі змінами та доповненнями станом на 03 вересня 2014 року – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>
3. Положення про порядок ведення Єдиного реєстру досудових розслідувань, затвердженого Наказом № 69 від 17.08.2012 р. – Режим доступу: http://www.gp.gov.ua/ua/pd.html?_m=publications&_t=rec&id=110522
4. Кримінально-процесуальний кодекс України: Закон від 28 грудня 1960 року.

Обставини, які підлягають доказуванню під час досудового розслідування злочинів, пов'язаних із знищенням, підробкою або зміною номерів вузлів та агрегатів транспортного засобу

Макаренко М.М., здобувач наукової лабораторії з проблем досудового розслідування ННІПФПСКМ НАВС

Науковий керівник: доктор юридичних наук, професор *Чернявський С.С.*

Боротьба з правопорушенням у сфері безпеки дорожнього руху є важливим загальнодержавним завданням. У вирішенні цього завдання особливе місце займає діяльність Державтоінспекції та інших служб органів внутрішніх справ, яка спрямована на швидке і повне розкриття дорожньо-транспортних злочинів та встановлення винних осіб за умови додержання законності. Більшість питань, які виникають по такій категорії кримінальних проваджень, вимагає від осіб, що проводять досудове слідство, високих професійних якостей. Крім юридичної підготовки, їм необхідні знання в галузі криміналістики, судової медицини, психології, організації дорожнього руху та ін.

Незаконне заволодіння автотранспортними засобами з їх подальшою легалізацією шляхом підробки або знищення ідентифікаційних позначень як різновид кримінального бізнесу завдяки своїй прибутковості вважається надзвичайно привабливим для злочинців.

Розслідування будь-якого злочину згідно з нормами кримінального процесуального законодавства розпочинається з відкриття кримінального провадження, а саме внесення відомостей про кримінальне правопорушення до Єдиного реєстру досудових розслідувань після чого починається початковий етап, який охоплює період досудового розслідування, під час якого проводяться слідчі (розшукові) дії, негласні слідчі (розшукові) дії, встановлюються обставини події, ознаки злочину, які необхідні для визначення слідчих ситуацій, побудови версій, планування розслідування, розшуку та затримання злочинця тощо [1, с. 366].

Специфіка початкового етапу розкриття і розслідування протиправної діяльності, передбаченої ст. 290 КК України, обумовлена комплексом обставин, які необхідно встановити на етапі проведення попередньої перевірки, що передусе відкриттю кримінального провадження.

Слід зазначити, що метою кримінального процесуального доказування є встановлення об'єктивної істини. Її досягнення можливе лише тоді, коли при кримінальному провадженні з достатньою повнотою і достовірністю будуть встановлені всі факти і обставини, які мають значення для правильного вирішення матеріалів. Сукупність таких фактів і обставин утворюють предмет доказування [2, с. 18].

Предмет доказування визначений ст. 91 КПК України – це сукупність передбачених кримінальним процесуальним законом обставин, які потрібно встановити по кожному кримінальному провадженню і які мають правове значення для правильного його вирішення по суті. Обставини, які підлягають доказуванню у кримінальному провадженні

У кримінальному провадженні підлягають доказуванню:

1) подія кримінального правопорушення (час, місце, спосіб та інші обставини вчинення кримінального правопорушення);

2) винуватість обвинуваченого у вчиненні кримінального правопорушення, форма вини, мотив і мета вчинення кримінального правопорушення;

3) вид і розмір шкоди, завданої кримінальним правопорушенням, а також розмір процесуальних витрат;

4) обставини, які впливають на ступінь тяжкості вчиненого кримінального правопорушення, характеризують особу обвинуваченого, обтяжують чи пом'якшують покарання, які виключають кримінальну відповідальність або є підставою закриття кримінального провадження;

5) обставини, що є підставою для звільнення від кримінальної відповідальності або покарання;

6) обставини, які підтверджують, що гроші, цінності та інше майно, які підлягають спеціальній конфіскації, одержані внаслідок вчинення кримінального правопорушення та/або є доходами від такого майна, або призначалися (використовувалися) для схиляння особи до вчинення кримінального правопорушення, фінансування та/або матеріального забезпечення кримінального правопорушення чи винагороди за його вчинення, або є предметом кримінального правопорушення, у тому числі пов'язаного з їх незаконним обігом, або підшукані, виготовлені,

притосовані або використані як засоби чи знаряддя вчинення кримінального правопорушення;

7) обставини, що є підставою для застосування до юридичних осіб заходів кримінально-правового характеру [3].

Правильне визначення цих обставин, їх всебічне, повне і об'єктивне дослідження дозволяють встановити пізнавальну програму у конкретному провадженні, що значно підвищує ефективність кримінального судочинства [4].

Список використаних джерел:

1. Лісова А. Типові слідчі ситуації початкового етапу розслідування зґвалтування / А. Лісова // Право України. – К., – 2011. - № 8. – с. 366-373.

2. Стахівський С.М. Теорія і практика кримінального процесуального доказування: Монографія / С.М. Стахівський. – К., 2005. – 271 с.

3. Кримінальний процесуальний кодекс України. Закон України «Пронесення змін до деяких законодавчих актів України у зв'язку з прийняттям Кримінального процесуального кодексу України»: чинне законодавство з 19 листоп. 2012 р. (офіц. текст). – К. : Паливода А. В., 2012. – 382 с. (із змінами, внесеними від 13.05.2014 р., підстава № 1261-VII).

4. Теория доказательств в советском уголовном процессе.– М.,1973. -736 с.

Належний правовий порядок обшуку та огляду житла, іншого володіння адвоката, приміщень, де він здійснює адвокатську діяльність як елемент favor defensionis

Малахова О.В., аспірант кафедри кримінального процесу Національного університету «Одеська юридична академія»

Науковий керівник: кандидат юридичних наук, доцент *Гловюк І.В.*

У кримінальному процесі України процесуальна рівність сторін кримінального провадження досягається за допомогою функціонування інституту сприяння захисту – favor defensionis, що спрямований на урівноваження комплексу прав та можливостей сторін для відстоювання власних тверджень і заперечення доводів свого опонента. Вважаємо, що favor defensionis як засіб, який покликаний компенсувати переважаюче становище сторони обвинувачення у кримінальному провадженні, охоплює не лише додаткові права та певні переваги підозрюваного, обвинуваченого, але й правові гарантії діяльності адвоката, який бере участь у кримінальному судочинстві в якості захисника. Кримінально-процесуальні гарантії адвокатської діяльності забезпечують ефективне виконання адвокатом функції захисту у кримінальному процесі.

Однією із важливих гарантій адвокатської діяльності є особливий правовий режим проведення обшуку та огляду житла, іншого володіння адвоката, приміщень, де він здійснює адвокатську діяльність, який би забезпечив належний правовий захист від неправомірного втручання в адвокатську діяльність та порушення адвокатської таємниці.

КПК України не передбачає правового порядку проведення обшуку та огляду житла, іншого володіння адвоката, приміщень, де він здійснює адвокатську діяльність. Натомість в п. 3 ч. 1 ст. 23 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» вказується, що проведення стосовно адвоката слідчих дій, що можуть проводитися виключно з дозволу суду, здійснюється на підставі судового рішення, ухваленого за клопотанням Генерального прокурора України, його заступників,